

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 1 – ĐỀ 7**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 10****BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU****Thời gian làm bài: 90 phút****I. ĐỌC HIỂU (6đ)***Học sinh đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi phía dưới****Giết con chó đầu rắn ở Léc nê***

Vừa ra khỏi cổng thành Tirynthe, Hê ra clet đã chuẩn bị ngay cho cuộc chiến sắp tới.

Trong vương quốc của Ông ri xtê, ai ai cũng nghe nói đến con chó đầu rắn ở Léc-nê. Dân thành Tirynthe vẫn tin chắc rằng nó còn dữ tợn hơn cả sư tử Némée. Hercule không sợ phải chạm trán với con chó đầu rắn. Vấn đề không phải là một con quái vật dị hình thì có nhiều sức mạnh. Con chó đầu rắn không hề giống bất cứ một động vật nào mà con người được biết: Nó có thân hình của một con chó khổng lồ với cái đầu rắn ngắt ngưởng ở trên.

Một già lão trong thành đã thề trước mặt Hercule rằng con quái vật này có những một trăm cái đầu. Một người khác thì lại bảo nó có năm đầu. Đa số còn lại thì bảo có chín cái đầu.

Nhưng từ chín cái đầu này luôn phả ra một thứ mùi xú uế có thể giết chết ngay bất cứ ai ngửi thấy. Và máu của nó có thể coi là độc dược mạnh nhất mà con người từng biết.

Hercule cũng biết rằng con chó đầu rắn này ẩn cư ở vùng đầm lầy Léc nê, cách biển và thành Argos chẳng bao xa. Ở đó, nó giấu mình rất kỹ khi đã quyết định tiêu diệt kẻ thù, hoặc bắt chẹt tấn công đàn gia súc trong vùng, phá hoại mùa màng, giết chết và hút máu bất cứ người hay vật nào trong tầm tay của nó.

Người ta nói rằng nó là một con vật hết sức thông minh và khôn ngoan không gì sánh nổi, nó có trí tuệ của một vị thần.

Nó là hiện thân của sự hận thù và chết chóc.

Trong suốt một giờ đồng hồ, Hercule vừa đi vừa nghĩ ngợi mong tìm ra giải pháp có thể tiêu diệt được con quái vật ghê sợ này. Những bức thành Tirynthe mờ khuất dần sau lưng chàng.

Trước mặt chàng, con đường đến Lerne như trải dài, trải dài mãi. (...)

(*Lược 1 đoạn: Hê ra clet đến hang ổ của chó đầu rắn cùng với cậu bé Iolaos*)

Phải hành động ngay, không chậm trễ. Phải buộc con quái vật rời khỏi hang ổ.

Nếu không, nó sẽ sinh ra lăm mưu mèo khác.

Hercule quyết định đốt lửa từ một đám sậy.

Cây cỏ khô bén lửa, cháy lan ra tới tận bìa rừng.

Khi Iolaos thấy Hê ra clet rút tên ra khỏi bao, cậu hiểu ngay mọi chuyện.

Sau khi châm lửa vào đầu mũi tên, Hercule giương cung lên nhắm vào một hòn đảo trong đầm lầy. Rồi nhờ có sự giúp sức của Iolaos châm lửa vào mũi tên mà Hercule cứ bắn liên tiếp, cho tới khi đầm lầy biến thành một lò lửa. Một vòng tròn lửa và khói bao trùm hết đầm lầy, biến thành một biển lửa.

Họ chẳng phải chờ đợi lâu. Sau vài phút, mặt nước biến động dữ dội, và như một đại dương nứt toác trước mặt họ, đầm lầy như chẻ ra làm đôi, con chó đầu rắn vùng lên.

Nó dựng đứng trước hai người, chín cái đầu hung dữ hăm dọa, chín cái mồm thè lè lưỡi, kêu gào, phát ra mùi hết sức hôi hám.

Hercule rút gươm chém một nhát vào cái đầu gần nhất của con rắn trong tầm tay của mình.

Cái đầu vừa rơi xuống, tức thì hai cái đầu khác mọc lên từ vết thương, to lớn và đáng sợ không kém.

Iolaos thụt lùi. Hercule chém thêm một nhát nữa, lại có hai cái đầu khác mọc ngay ra.

- Iolaos! - Hercule hét to át cả tiếng kêu của con thú. - Mang cho bác một cây củi đang cháy, mau lên!

Trong lúc Iolaos chạy đi kiếm đuốc, Hercule chém đứt một cái đầu nũa của con quái vật.

Chàng hét lên:

- Đốt cái cổ này! Đốt ngay cái cổ này!

Iolaos vừa kịp giơ đuốc lên gí vào cái cổ còn dương chảy máu. Và không có cái đầu nào mọc lên nữa cả... Hai bác cháu say sưa với trận chiến, con vật ngày càng trở nên hung tợn. Từng cái đầu rơi xuống, và Iolaos lại đốt ngay tắp lụ. Con chó đầu rắn nghiêng ngả, nó mất đi phần lớn sức mạnh và mất nhiều máu. Nhưng vẫn còn một cái đầu lớn nhất bọn, cái đầu được truyền thuyết coi là bất tử. Hercule phải lấy hết sức bình sinh chém mạnh nhiều nhát, rồi bỏ kiếm, vơ ngay ngọn đuốc đốt cháy cái cổ nguy hiểm cuối cùng của con vật.

Con vật co giật một lúc rồi ngã uych xuống bờ đầm lầy. Sau những cõi gắt cuối cùng, con chó đầu rắn đã khuất phục. Nhưng để cho nó chết hẳn, phải chôn cái đầu bất tử của con quái vật này xuống một tảng đá hình đầu chó, truyền thuyết đã khẳng định như vậy.

Hercule thu dọn vũ khí, bỏ đầu quái vật vào một bao da rồi cùng Iolaos rời vùng đầm lầy. Mùi hôi thối nhạt dần. (....)

Hercule lôi từ trong bao ra mấy mũi tên. Sau khi đã mổ bụng con quái vật, chàng nhúng tên vào dòng máu đen hôi tanh chảy ra từ ruột nó.

- Iolaos ơi! Giờ đây, những mũi tên này đã tắm độc, một chất độc nặng nhất. Đây là vũ khí lợi hại sẽ giúp bác trong tương lai và chắc chắn Ông xite phải hết sức hoảng sợ.

Khi gần đến cổng thành Tirynthe, Hercule nhắc với Iolaos phải giữ đúng lời hứa của mình và không được tìm gặp hay đi theo chàng trong những trận chiến sắp tới nếu chàng không yêu cầu.

Câu 1: Đoạn trích trên thuộc thể loại nào?

A. Thần thoại

- B. Sử thi
- C. Truyện cổ tích
- D. Truyện ngắn

Câu 2: Nội dung của đoạn trích trên là gì?

- A. Hê ra clet đi tìm táo vàng
- B. Hê ra clet giết con sư tử ở Nê Mê
- C. Hê ra clet giết con chó đầu rắn ở Lec nê
- D. Hê ra clet bắt sống con bò mộng

Câu 3: Con chó đầu rắn là hiện thân cho sức mạnh nào?

- A. Hận thù và chết chóc
- B. Hủy diệt và chết chóc
- C. Hận thù và hủy diệt
- D. Tình yêu và hy vọng

Câu 4: Hê-ra-clet hạ được con chó đầu rắn bằng cách nào?

- A. Dùng sức mạnh của chính đôi tay mình.
- B. Nhờ vào lửa để đốt các vết chém
- C. Dùng gươm chém vào đầu con quái vật
- D. Dùng gươm chém đầu con quái vật và sự trợ giúp của cậu bé Iolaos

Câu 5: Chi tiết *Hê-ra-clet lôi từ trong bao ra máy mũi tên. Sau khi đã mổ bụng con quái vật, chàng nhúng tên vào dòng máu đen hôi tanh chảy ra từ ruột nó.* cho thấy chàng là người như thế nào ?

- A. Thông minh.
- B. Dũng cảm
- C. Kiên quyết
- D. Tài hoa.

Câu 6: Hình tượng con chó đầu rắn ở Léc nê có ý nghĩa gì?

- A. Tượng trưng cho lực lượng thống trị xã hội tàn ác.
- B. Chỉ những hiện tượng tự nhiên gây tai họa cho con người.
- C. Chỉ những các hiện tượng tiêu cực của xã hội.
- D. Tượng trưng cho những tính cách tiêu cực của loài người.

Câu 7: Chiến công của Hê-ra-clet trong câu chuyện có ý nghĩa gì?

- A. Ca ngợi sức mạnh của nhà nước A-then cổ đại.
- B. Ca ngợi, tự hào về sức mạnh và trí tuệ của con người.
- C. Phản ánh những xung đột xã hội căng thẳng.
- D. Phản ánh công cuộc khám phá đại dương của người Hy Lạp cổ.

Câu 8: Phân tích ý nghĩa của chi tiết “ Hercule rút gurom chém một nhát vào cái đầu gần nhất của con rắn trong tầm tay của mình. Cái đầu vừa rơi xuống, tức thì hai cái đầu khác mọc lên từ vết thương, to lớn và đáng sợ không kém” (1,0 đ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Câu 9: Từ cuộc chiến đấu của Hê – ra – clet với con chó đầu rắn bạn rút ra cho mình những bài học nào ? (1, 0 đ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Câu 10: Chi tiết “ Hercule lôi tù trong bao ra mấy mũi tên. Sau khi đã mổ bụng con quái vật, chàng nhúng tên vào dòng máu đen hôi tanh chảy ra từ ruột nó” gợi cho bạn suy nghĩ gì về mối quan hệ giữa thách thức và cơ hội ? (0,5đ)

II. VIẾT (4đ)

Phân tích những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của đoạn trích trên bằng một bài văn khoảng 500 chữ

-----Hết-----

- *Học sinh không được sử dụng tài liệu.*
- *Giám thị không giải thích gì thêm.*

Đáp án đề 7**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1(0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3(0.5đ)	Câu 4(0.5đ)	Câu 5(0.5đ)	Câu 6(0.5đ)	Câu 7(0.5đ)
A	C	A	D	A	B	B

Câu 1: Đoạn trích trên thuộc thể loại nào?

- A. Thần thoại
- B. Sứ thi
- C. Truyện cổ tích
- D. Truyện ngắn

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản và nhớ lại kiến thức về thể loại

Lời giải chi tiết:

Đoạn trích trên thuộc thể loại Thần thoại (thần thoại suy ngụyên)

→ Đáp án A

Câu 2: Nội dung của đoạn trích trên là gì?

- A. Hê ra clet đi tìm táo vàng
- B. Hê ra clet giết con sư tử ở Nê Mê
- C. Hê ra clet giết con chó đầu rắn ở Lec nê
- D. Hê ra clet bắt sống con bò mộng

Phương pháp giải:

Đọc kĩ đoạn trích (chú ý tên đoạn trích)

Lời giải chi tiết:

Nội dung của đoạn trích: Kể về việc Hê ra clet giết con chó đầu rắn ở Lec nê

→ Đáp án C

Câu 3: Con chó đầu rắn là hiện thân cho sức mạnh nào?

- A. Hận thù và chết chóc
- B. Hủy diệt và chết chóc
- C. Hận thù và hủy diệt
- D. Tình yêu và hy vọng

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản

Chú ý hình tượng con chó đầu rắn

Lời giải chi tiết:

Con chó đầu rắn là hiện thân của hận thù và chết chóc

→ Đáp án A

Câu 4: Hê-ra-clet hạ được con chó đầu rắn bằng cách nào?

- A. Dùng sức mạnh của chính đôi tay mình .
- B. Nhờ vào lửa để đốt các vết chém
- C. Dùng gurom chém vào đầu con quái vật
- D. Dùng gurom chém đầu con quái vật và sự trợ giúp của cậu bé Iolaos

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

Hê – ra- clét hạ được con chó đầu rắn bằng cách dùng gươm chém đầu con quái vật và sự trợ giúp của cậu bé Iolaos

→ Đáp án D

Câu 5: Chi tiết *Hê-ra-clet lôi từ trong bao ra mấy mũi tên. Sau khi đã mổ bụng con quái vật, chàng nhúng tên vào dòng máu đen hôi tanh chảy ra từ ruột nó.* cho thấy chàng là người như thế nào ?

- A. Thông minh.
- B. Dũng cảm
- C. Kiên quyết
- D. Tài hoa.

Phương pháp giải:

Đọc kĩ chi tiết, chú ý cách dùng từ ngữ

Lời giải chi tiết:

Chi tiết trên cho thấy Hê – ra – clét là người thông minh

→ Đáp án A

Câu 6: Hình tượng con chó đầu rắn ở Léc nê có ý nghĩa gì?

- A. Tượng trưng cho lực lượng thống trị xã hội tàn ác.

- B. Chỉ những hiện tượng tự nhiên gây tai họa cho con người.
- C. Chỉ những các hiện tượng tiêu cực của xã hội.
- D. Tượng trưng cho những tính cách tiêu cực của loài người.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản, chú ý những chi tiết nói về con chó đầu rắn và nêu ý nghĩa

Lời giải chi tiết:

Con chó đầu rắn ám chỉ những hiện tượng tự nhiên gây tai họa cho con người

→ Đáp án B

Câu 7: Chiến công của Hê-ra-clet trong câu chuyện có ý nghĩa gì?

- A. Ca ngợi sức mạnh của nhà nước A-then cổ đại.
- B. Ca ngợi, tự hào về sức mạnh và trí tuệ của con người.
- C. Phản ánh những xung đột xã hội căng thẳng.
- D. Phản ánh công cuộc khám phá đại dương của người Hy Lạp cổ.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản, chú ý những chiến công của Hê-ra-clet và nêu ý nghĩa

Lời giải chi tiết:

Chiến công của Hê-ra-clet có ý nghĩa: Ca ngợi, tự hào về sức mạnh và trí tuệ của con người

→ Đáp án B

Câu 8: Phân tích ý nghĩa của chi tiết “ Hercule rút gurom chém một nhát vào cái đầu giàn nhất của con rắn trong tầm tay của mình. Cái đầu vừa rơi xuống, tức thì hai cái đầu khác mọc lên từ vết thương, to lớn và đáng sợ không kém” (1,0 đ)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ chi tiết, chú ý những từ ngữ, hình ảnh nói về sức mạnh của con chó đầu rắn

Lời giải chi tiết:

- Chi tiết kì ảo hoang đường là 1 đặc trưng của truyện thần thoại, giúp câu chuyện thêm li kì hấp dẫn
- Làm tăng tính thử thách với nhân vật chính
- Tôn vinh them chiến thắng của người anh hùng

Câu 9: Từ cuộc chiến đấu của Hê – ra – clet với con chó đầu rắn bạn rút ra cho mình những bài học nào ? (1,0 đ)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Rút ra bài học cho bản thân

Lời giải chi tiết:

- + Sự trợ giúp của bạn bè, người thân
- + Ý chí nghị lực , tinh thần dũng cảm không ngại khó khăn nguy hiểm

Câu 10: Chi tiết “Hercule lôi từ trong bao ra mấy mũi tên. Sau khi đã mở bụng con quái vật, chàng nhúng tên vào dòng máu đen hôi tanh chảy ra từ ruột nó” gợi cho bạn suy nghĩ gì về mối quan hệ giữa thách thức và cơ hội ? (0,5đ)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ chi tiết và toàn bộ văn bản

Liên hệ và nêu suy nghĩ về mối quan hệ giữa thách thức và cơ hội

Lời giải chi tiết:

Thách thức: Là những khó khăn thử thách

Cơ hội: Là những thuận lợi

→ Đó là hai phạm trù tưởng như đối lập nhưng thật ra thống nhất bởi khi ta vượt qua được thách thức thì đồng thời cũng mở ra nhiều cơ hội

II. VIẾT (4đ)

Phân tích những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của đoạn trích trên bằng một bài văn khoảng 500 chữ

Phương pháp giải:

Dựa vào những kiến thức đã phân tích và kỹ năng đã được học

Lời giải chi tiết:

a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận

- Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề

b. Xác định đúng yêu cầu của đề: Ý nghĩa, giá trị của tác phẩm Giết con sư tử ở Nê-mê.

c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm

HS có thể viết bài nhiều cách trên cơ sở kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm; đảm bảo các yêu cầu sau:

- Giới thiệu ngắn gọn về xuất xứ, nhân vật chính và nội dung bao quát của tác phẩm Giết con sư tử ở Nê - mê.

- Đặc điểm về nội dung và nghệ thuật của tác phẩm:

+ Về nội dung, câu chuyện kể về một trong những kì công của Hê-ra-clet; thông qua đó, thể hiện khát vọng chinh phục tự nhiên của người Hy Lạp cổ; ngợi ca sức mạnh thể chất và trí tuệ của con người.

+ Về nghệ thuật, tác phẩm chứa đựng những đặc trưng của nghệ thuật cổ đại Hy Lạp: sự phong phú của trí tưởng tượng; tính hấp dẫn, li kì của thử thách để làm bật những phẩm chất của nhân vật chính...

- Nếu được bài học rút ra từ câu chuyện (có thể là bài học dựa vào chính bản thân mình hoặc không ngại khi phải đương đầu với thử thách) / thể hiện sự đồng tình / không đồng tình với thông điệp của câu chuyện trong tác phẩm....

d. Chính tả, ngữ pháp

Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.

e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.